

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۲- امتحانات عملی غیرکتبی و کارگاهی، درس‌های غیرنهاپی مدرسه و درس‌های نهایی، توسط افراد واجد شرایطی که از سوی اداره آموزش و پژوهش انتخاب می‌شوند، قبل از برگزاری امتحانات کتبی و در مدرسه برگزار می‌شود.

تبصره ۳- در شاخه کاردانش، پذیرش گواهی‌نامه‌های مهارتی به شرط آنکه مشخصات آن‌ها در رشته‌های مهارتی مربوط تعریف شده باشد، پس از تأیید مرجع صادر کنند، به میزان واحد‌های تعیین شده، با رعایت سایر ضوابط بلامانع است.

ماده ۴۵- نمره هر درس در نوبت اول از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب ۲ و در نوبت دوم از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب ۴، برابر جدول زیر به دست می‌آید.

نمره سال‌الله	نوبت دوم		نوبت اول	
مجموع نمرات ارزشیابی‌ها با ضریب، تقسیم بر ۸	نمره ارزشیابی پایانی	نمره ارزشیابی مستمر	نمره ارزشیابی پایانی	نمره ارزشیابی مستمر
	ضریب ۴	ضریب ۱	ضریب ۲	ضریب ۱

تبصره - دروسی که در طول یک نوبت، اجرا می‌شود، طبق ضرایب مندرج در ماده ۶۴، محاسبه می‌شود.
ماده ۶۶- نمره هر درس در دوره تابستان، از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و ارزشیابی پایانی (شهریورماه) با ضریب ۳ به شرح جدول زیر محاسبه می‌شود.

نمره درس دوره تابستانی	نمره ارزشیابی پایانی	نمره ارزشیابی مستمر
مجموع نمرات ارزشیابی‌ها با ضریب تقسیم بر ۴	ضریب ۳	ضریب ۱

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۱- نمره درس‌هایی که صرفاً ناظر بر فعالیت ضمن سال دانش‌آموز بوده و ارزشیابی پایانی ندارد، بر مبنای ارزشیابی‌های مستمر از فعالیت دانش‌آموز در هر نوبت، توسط معلم مربوط تعیین و نمره سالانه این درس‌ها، بر اساس میانگین نمرات نوبت اول و دوم، تعیین می‌شود.

تبصره ۲- نمرات ارزشیابی استاندارد مهارت در شاخه کارداش (اعم از حضوری یا غیر حضوری) و درس‌های غیر حضوری و شهریور و دی‌ماه، همان نمره امتحان پایانی بدون ضریب، خواهد بود.

تبصره ۳- در محاسبه نمره سالانه و نمره درس دوره تابستانی (شهریور‌ماه) با ضرایب مذکور، عدد اعشاری نمرات، به شرح زیر تغییر می‌یابد و در برگ ریز نمرات ثبت و محاسبه می‌شود:

۱- کمتر از ۰/۲۵ به ۰/۷۵	۳- از ۰/۵۱ تا ۰/۷۴ به
۲- از ۰/۷۶ تا ۰/۹۹ به یک	۰/۵۰ تا ۰/۴۹ به

ماده ۴۷- نمره هر یک از امتحانات پایانی و ارزشیابی مستمر دانش‌آموز در هر درس، از صفر تا بیست (۰-۲۰) است.

تبصره- در شاخه کارداش، نمرات ارزشیابی استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) قبل از ثبت، به تفکیک بخش نظری و عملی، بر مبنای صفر تا بیست (۰-۲۰) محاسبه می‌شود.

ماده ۴۸- نصاب قبولی در هر درس نمره ۱۰ و در دروس شایستگی‌های فنی و غیر فنی شاخه فنی و حرفه‌ای ۱۲ است. در شاخه کارداش، تعیین نصاب قبولی در استاندارد مهارت در بخش نظری و عملی به عهده دستگاه متولی استاندارد مهارت، است.

ماده ۴۹- برای سنجش مهارت عملی، «آزمون عملی» و برای سنجش مهارت گفتاری، «آزمون شفاهی» به عمل می‌آید.

ماده ۵۰- نظارت بر برگزاری امتحانات داخل و خارج از کشور بر عهده معاونت آموزش متوسطه و مرکز سنجش آموزش و پژوهش است.

شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

ماده ۵۱- مسئولیت حسن برگزاری امتحانات داخلی و اعلام به موقع نتایج، بر عهده مدیر مدرسه است و اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه/ ناحیه و اداره کل آموزش و پرورش استان، در صورت لزوم می توانند اوراق امتحانی تصحیح شده را مورد بررسی و تجدید نظر قرار دهند. در صورتی که در بازبینی اوراق، نمره دانش آموزی تغییر کند، آخرین نمره، ملایک عمل خواهد بود. در این صورت موضوع باید کتاباً به اطلاع معلم و دانش آموز مربوط بررسد.

تبصره- در صورتی که بازبینی اوراق امتحانات خرداد یا شهریور ماه، پس از آبان ماه و بازبینی اوراق امتحانات دی ماه پس از فروردین ماه، انجام شود و نمره دانش آموزی تغییر کند، مراتب برای تصمیم گیری به کمیسیون خاص شورای عالی آموزش و پرورش ارجاع می شود.

ماده ۵۲- اعلام رسمی نتیجه امتحانات به دانش آموز یا ولی او، حداقل تا دو هفته پس از پایان هر نوبت امتحانی، به عهده مدیر مدرسه است.

ماده ۵۳- مهلت اعتراض به نمرات امتحانات پایانی نوبت های اول و دوم، شهریور و دی ماه (اعم از نهایی و غیرنهایی)، حداقل ۵ روز پس از اعلام نتیجه امتحانات آن نوبت است. در امتحانات داخلی مدیر مدرسه موظف است اوراق امتحانی معتبرسان را برای تجدید نظر یا در اختیار مصحح مربوط یا به تشخیص خود در اختیار مصحح مربوط و یکی دیگر از معلمان همان درس قرار دهد. نمره ورقه تجدید نظر شده با امضای مصحح مربوط یا مصحح مربوط و تجدید نظر کننده، حسب مورد، تعیین می شود. در صورت اختلاف نظر، رأی معلم سوم و اجداد صلاحیت، قطعی و لازم الاجراست. در امتحانات نهایی، رئیس حوزه تصحیح موظف است اوراق امتحانی معتبرسان را برای تجدید نظر در اختیار یکی از معلمان همان درس (غیر از مصححین اول و دوم) قرار دهد و نمره وی ملایک عمل خواهد بود. در هر صورت باید حداقل ظرف مدت ۵ روز پس از پایان مهلت اعتراض، نتیجه به اطلاع معتبرسان بررسد.

ماده ۵۴- اوراق امتحانات پایانی نوبت دوم، شهریور و دی ماه درس های غیرنهایی، به مدت شش ماه در مدرسه و اوراق امتحانات نهایی به مدت یک سال در محلی که اداره آموزش و پرورش منطقه تعیین می کند، نگهداری می شود و پس از سپری شدن مهلت مذکور، برابر مقررات امتحان می شود، ولی فهرست دست نویس و زایانه ای ریز نمرات معلمان، دفتر امتحانات، برگ ریزنمرات قبول شدگان امتحان نهایی، لیست نمرات دروس مهارتی پس از

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تأیید دستگاه متولی مهارت، صحافی و جزء استناد و مدارک تحصیلی محسوب و به طور دائم در مدرسه و اداره مربوط، حسب مورد، نگهداری می‌شود.

ماده ۵۵- امتحانات شهریور و دی‌ماه درس‌های غیرنهایی دانش‌آموزان در همان مدرسه‌ای برگزار می‌شود که امتحانات پایانی نوبت دوم انجام شده است و امتحانات درس‌های غیرنهایی شهریورماه (اعم از حضوری و غیرحضوری) در همان مدرسه‌ای که دانش‌آموزان، درس‌های این دوره را انتخاب کرده‌اند، برگزار می‌شود و امتحانات شهریور و دی‌ماه درس‌های نهایی دانش‌آموزان، در حوزه‌های امتحانی تحت پوشش همان منطقه/ ناحیه آموزشی برگزار می‌شود که امتحانات پایانی نوبت دوم انجام شده است.

تبصره ۱- در صورتی که محل اقامت ولی یا سرپرست دانش‌آموزی تا ۱۵ روز قبل از برگزاری امتحانات شهریورماه یا دی‌ماه تغییر یابد، دانش‌آموز می‌تواند به صورت مبهمان (با اخذ معرفی‌نامه عکس‌دار، حاوی مشخصات و مواد درسی و نمره ارزشیابی‌های مستمر دوره تابستانی، از مدرسه مربوط و تأیید موضوع انتقال ولی دانش‌آموز توسط اداره آموزش و پرورش همان منطقه و همراه داشتن مدارک لازم مبنی بر انتقال ولی خود) به اداره آموزش و پرورش محل سکونت جدید مراجعه و در صورت دایر بودن رشته تحصیلی مورد نظر، با معرفی آن اداره، در امتحانات داخلی شهریورماه یا دی‌ماه یکی از مدارس، یا در امتحانات نهایی یکی از حوزه‌های اجرایی شرکت کند. نمره شهریورماه یا دی‌ماه چنین دانش‌آموزی، پس از تأیید اداره آموزش و پرورش قبلی برای ابلاغ به مدرسه‌ای ارسال می‌شود که دانش‌آموز قبل از آن تحصیل می‌کرده است تا مدرسه مذکور با توجه به نمره‌های دیگر و با رعایت سایر مقررات اعلام نتیجه کند.

تبصره ۲- دانش‌آموزان مدارس ایرانی خارج از کشور می‌توانند با ارائه معرفی‌نامه عکس‌دار از مدرسه مربوط و تأیید مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور و اداره‌کل آموزش و پرورش استان در امتحانات شهریور و دی‌ماه در مدارس داخل کشور شرکت کنند. نمرات امتحانی این قبیل دانش‌آموزان باید توسط مدیر مدرسه مقصد و از طریق اداره‌کل آموزش و پرورش استان و مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور به مدرسه مبدأ ارسال شود.

ماده ۵۶- نمره انضباط دانش‌آموزان در هر نوبت، با توجه به رعایت موازین اسلامی، اخلاق، بهداشت و نظافت شخصی، مقررات مدرسه، وضعیت حضور و غیاب و حفظ نظم عمومی، بر اساس گزارش معلمان و مربیان

شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.eir

توسط مدیر و معاونان مدرسه تعیین و در برگ دیز نمرات مربوط ثبت و با امضای مدیر تسلیم دفتر مدرسه می شود.

تبصره ۱- میانگین نمرات انضباط نوبت اول و دوم به عنوان نمره سالانه محسوب و در معدل سالانه، معادل دو واحد درسی منظور می شود.

تبصره ۲- تعداد واحدهای انضباط به عنوان دروس گذرانده شده رشته تحصیلی در نظر گرفته نمی شود، ولی در محاسبه معدل کل، به میزان ۶ واحد، لحاظ می شود.

تبصره ۳- در دوره تابستانی، نمره انضباط، منظور نمی شود.

ماده ۵۷- نمونه کارنامه ها و مدارک تحصیلی دانش آموزان توسط معاونت آموزش متوسطه و مرکز سنجش آموزش و پرورش با همکاری مرکز برنامه ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات، تهیه و به ادارات کل آموزش و پرورش کشور ابلاغ می شود.

ماده ۵۸- در هر سال تحصیلی، دفتر امتحانات مدرسه برای دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم، باید حداقل تا پایان آبان ماه و برای دانش آموزان پایه دوازدهم تا پایان استفاده، تنظیم و توسط نماینده ای که از سوی اداره آموزش و پرورش تعیین می شود، بررسی و پس از تأیید، مسدود شود.

تبصره- شیوه نامه اجرایی نحوه مسدود کردن دفتر امتحانات در مرکز سنجش آموزش و پرورش تهیه و به ادارات کل آموزش و پرورش استانها ارسال می شود.

ماده ۵۹- چنانچه دانش آموزی در زمان برگزاری امتحانات کتبی پایانی یا قبل از آن دچار مشکل و سانحه ای شود که قادر به نوشتن نباشد، می تواند از منشی معتمدی استفاده کند که از طرف مدیر مدرسه برای امتحانات غیرنها بیان و رئیس حوزه اجرا، برای امتحانات نهایی تعیین می شود.

ماده ۶۰- برای دانش آموز دارای نقص عضو یا بیماری مؤثری که بیماری اش مانع شرکت وی در امتحانات (کتبی، شفاهی و عملی) شود، مدیر مدرسه یا رئیس حوزه اجرا، تسهیلاتی متناسب با نقص عضو یا بیماری او فراهم می کند و در صورت لزوم از امتحانات آن درس معاف می شود، در این صورت، سهم نمره این بخش به سایر بخش ها اضافه می شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

- تبصره ۱- امتحان عملی درس تربیت بدنی برای دانشآموزان موضوع این ماده، باید مناسب با توانایی جسمی وی توسط معلم مربوط انجام شود. شیوه‌نامه مربوط توسط معاونت ذی‌ربط تهیه و ابلاغ خواهد شد.
- تبصره ۲- دانشآموزان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش که به دلیل نقص عضو قادر به انجام فعالیت عملی درس‌های رشته مربوط نیستند، ملزم به تغییر رشته می‌باشند.

ماده ۶۱- دانشآموزان مشروحه زیر با رعایت حداقل سن متعارف که برای پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم، به ترتیب ۱۶، ۱۵ و ۱۷ سال تمام است، می‌توانند با درخواست کتبی و تأیید مراجع مربوط، از سوی اداره آموزش و پرورش منطقه / ناحیه / شهرستان به یکی از دیبرستان‌هایی که از قبل برای برگزاری امتحانات مشخص شده است، معرفی و در ارزشیابی ورودی (تعیین پایه تحصیلی) که از همه درس‌های مربوط به آن پایه به عمل می‌آید، در اولین نوبت رسمی ارزشیابی، همراه با سایر دانشآموزان شرکت کنند و در صورت قبولی در همه درس‌های هر پایه، مدرک قبولی برای آنان حاصل می‌شود و با رعایت شرایط، مجاز به ادامه تحصیل خواهند بود:

۱- افرادی که بخشی از تحصیلات خود را در مدارس خارجی گذرانده‌اند و مدرک تحصیلی آنان قابل ارزشیابی در کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی نیست یا هیچگونه مدرک تحصیلی که میزان تحصیلات خارجی آنها را مشخص کند، نداشته باشند. (با ارایه مدرک معتبر منی بر داشتن حداقل یک‌سال سکونت در خارج از کشور برابر ضوابطی که توسط مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور اعلام می‌شود.)

۲- افرادی که به مدرسه دسترسی نداشته یا به دلیل بیماری نتوانسته‌اند به موقع وارد مدرسه شوند.

۳- دانشآموزانی که بخشی از مدارک تحصیلی آنان در اثر حادثی از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش‌سوزی و غیره، از بین رفته و هیچ‌گونه سابقه‌ای از مدارک آنان وجود نداشته باشد. (با تأیید اداره آموزش و پرورش مبداء مبنی بر وقوع حادثه)

۴- افرادی که در ادامه تحصیل آنان فاصله ایجاد شده است، مشروط بر آنکه دارای مدرک پایان دوره اول متوجه باشند.

۵- پناهندگان به کشور جمهوری اسلامی و رانده شدگان از سایر کشورها که به صورت قانونی در ایران سکونت دارند، ولی مدرک قابل قبولی برای ارزشیابی در دست ندارند.

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۱- ارزشیابی ورودی (تعیین پایه) طبق مفاد این آینین نامه به صورت یک نوبتی است و مواد ارزشیابی و شرایط قبولی آنان مانند داوطلبان آزاد خواهد بود. در صورت مردودی، مدرسه می تواند از دانش آموز در پایه پایین تر ارزشیابی به عمل آورد.

تبصره ۲- نمرات ارزشیابی ورودی (تعیین پایه) قبول شدگان در ستون ملاحظات دفتر امتحانات آن سال و کارنامه تحصیلی آنان ثبت می شود. شماره معرفی نامه با اشاره به ماده ۶۱ این آینین نامه، در ستون ملاحظات درج و توسط مدیر مدرسه امضای مهر می شود.

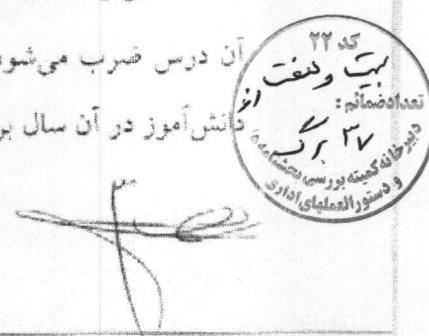
تبصره ۳- شرکت کنندگان در امتحان تعیین پایه، از بخش عملی درس آمادگی دفاعی معاف خواهند بود و باید برای آنان از بخش نظری آن، امتحان ۲۰ نمره ای به عمل آید.

تبصره ۴- چنانچه مدارک تحصیلی خارجی دانش آموزی برای ارزشیابی ناقص باشد و تا پایان امتحانات خردآدماء پایه تحصیلی قطعی دانش آموز در کمیسیون ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی مشخص نشود، ارزشیابی خردآدماء و شهریورماه وی به عنوان ارزشیابی ورودی (تعیین پایه) محسوب خواهد شد و چنانچه دانش آموزی در امتحانات شهریورماه قبول نشود، می تواند برای تعیین پایه، در ارزشیابی دروس پایین تر به صورت یک نوبتی شرکت کند.

تبصره ۵- افراد خارجی مقیم ایران، رانده شدگان از سایر کشورها و پناهندگان از کشورهای خارجی به ایران باید دارای اجازه اقامت مورد تأیید وزارت کشور باشند.

تبصره ۶- از دانش آموزانی که با زبان فارسی آشنایی ندارند، امتحان تعیین پایه آنان فقط در پایه های دهم و یازدهم به زبان های خارجی به عمل خواهد آمد که توسط مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور اعلام می شود. این قبیل از دانش آموزان باید وضع خود را با نظام آموزشی به زبان فارسی منطبق کنند.

ماده ۶۲- برای محاسبه معدل سالانه هر دانش آموز، در پایان نوبت دوم، تعداد واحدهای هر درس در نمره سالانه آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضربهای به دست آمده بر تعداد کل واحدهای تقسیم می شود که دانش آموز در آن سال برای آنها نمره (اعم از قبولی یا مردودی) کسب کرده است.

تبصره - برای محاسبه معدل سالانه دانش آموزان دوره دوم متوسطه در شهریورماه، نمرات امتحانی شهریورماه به جای نمرات سالانه محسوب و سپس معدل گرفته می شود.

ماده ۶۳ - دانش آموزان اقلیت های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه نامه های وزارت آموزش و پژوهش در امتحانات تعلیمات خاص اقلیت دینی شرکت می کنند و این نمره جایگزین نمره درس تعلیمات دینی (دین، اخلاق و فرقاً) می شود. ضمناً در صورت تمایل دانش آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی اسلامی، منعی برای وی وجود ندارد.

ماده ۶۴ - با متخلف یا متخلفان امتحانات داخلی و نهایی برابر آیین نامه رسیدگی به تخلفات امتحانی و قانون رسیدگی به تخلفات اداری، حسب مورد، رفتار خواهد شد.

ماده ۶۵ - به دانش آموزان پایه های دهم و یازدهم، پس از برگزاری امتحانات نوبت دوم و شهریورماه، با رعایت ضوابط و مقررات، در سال تحصیلی بعد، دروس پایه بالاتر ارائه خواهد شد.

ماده ۶۶ - در مدارس استعدادهای درخشان، در پایه های دهم و یازدهم، دانش آموزی حق ادامه تحصیل در مدارس مذکور را دارد که دارای شرایط زیر باشد:

الف - معدل سالانه وی در خردادماه کمتر از ۱۵ نباشد.

ب - نمره سالانه وی در هیچ یک از مواد درسی در خرداد و شهریورماه، کمتر از ۱۲ نباشد.

تبصره ۱ - چنانچه دانش آموزی که معدل سالانه خردادماه وی کمتر از ۱۵ باشد، شرایط قبولی مدارس عادی را نیز نداشته باشد، در امتحانات شهریورماه مدرسه استعدادهای درخشان شرکت می کند و با هر نمره یا معدلی، به مدارس عادی هدایت می شود و با رعایت مقررات، ادامه تحصیل می دهد.

تبصره ۲ - دانش آموز مشمول بند الف (معدل ۱۵) که نمره یک یا چند درس او در خردادماه کمتر از ۱۲ باشد، برای ادامه تحصیل در مدرسه استعدادهای درخشان، باید در امتحانات شهریورماه شرکت کند و در آن درس یا دروس، حداقل نمره ۱۲ را کسب کند. اگر این دانش آموز در امتحانات شهریورماه، شرکت کند و نمره نصاب قبولی را کسب نکند یا در امتحان شهریورماه شرکت نکند، اجازه ادامه تحصیل در مدارس استعدادهای درخشان

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

را نخواهد داشت و نمرات وی بر اساس این آیین‌نامه ملحوظ و طبق مقررات، در مدارس عادی ادامه تحصیل خواهد داد.

تبصره ۳- دانش‌آموزی که موفق به کسب نمره نصاب قبولی در شهریورماه نمی‌شود، چنانچه معدل سالانه خردادماه وی حداقل ۱۶ باشد، در یک درس یا معدل سالانه خردادماه وی حداقل ۱۷ باشد، در ۲ درس، با داشتن نمره بین ۱۰ تا ۱۲ می‌تواند در مدارس استعدادهای درخشان ادامه تحصیل دهد. دانش‌آموز در طول دوره دوم متوسطه، صرفاً یکبار می‌تواند از این امتیاز استفاده کند.

تبصره ۴- دانش‌آموزی که به دلیل کسب نمرات بین ۱۰ تا ۱۲ در خردادماه، موظف به شرکت در امتحانات شهریورماه است، نمرات مأخوذه وی در شهریورماه، صرفاً ملاک ادامه تحصیل وی در مدارس استعدادهای درخشان بوده و تأثیری در معدل سالانه ندارد.

تبصره ۵- سوالات امتحانات شهریورماه، از محتوای کتاب درسی پایه مربوط طراحی می‌شود.

شرابط قبولی در درس‌های پایه‌های دهم و یازدهم:

ماده ۶۷- پس از امتحانات پایانی نوبت دوم، دانش‌آموزی در هر یک از درس‌ها قبول شناخته می‌شود که نمره سالانه وی در هر درس، کمتر از نصاب قبولی آن درس نباشد.

ماده ۶۸- دانش‌آموزی که پس از امتحانات نوبت دوم شرابط قبولی را در درس یا درس‌ها احراز نکند، می‌تواند در امتحانات همان درس یا درس‌ها در شهریورماه شرکت کند و در صورتی در هریک از درس‌ها قبول شناخته می‌شود که نمره وی کمتر از نصاب قبولی نباشد.

تبصره ۱- اعلام نتیجه دانش‌آموزاتی که بدون شرکت در دوره تابستانی، در نوبت امتحانی شهریورماه شرکت می‌کنند، صرفاً بر مبنای ۲۰ نمره امتحان پایانی خواهد بود.

تبصره ۲- در شانه کارداش، چنانچه دانش‌آموزی پس از امتحان پایانی در دو بخش نظری و عملی استاندارد مهارت یا یکی از بخش‌های آن، نصاب قبولی را کسب نکند، لازم است در امتحان مجدد بخش یا بخش‌هایی که نمره قبولی کسب نکرده است، تا پایان شهریورماه همان سال شرکت کند و در صورتی در آن استاندارد قبول شناخته می‌شود که نمره هر دو بخش استاندارد مهارت، کمتر از نصاب تعیین شده نباشد.

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

شرایط قبولی در درس‌های غیر نهایی پایه دوازدهم:

ماده ۶۹- در امتحانات پایانی نوبت دوم، دانشآموزی در هر یک از درس‌های غیرنهایی، قبول شناخته می‌شود که نمره سالانه وی در هر درس، کمتر از نصاب قبولی آن درس نباشد.

ماده ۷۰- دانشآموزی که پس از امتحانات نوبت دوم، شرایط قبولی را در درس یا درس‌هایی احراز نکند یا درس‌هایی از سال‌های قبل وی باقیمانده باشد، می‌تواند در امتحانات همان درس یا درس‌ها، در شهریورماه و دی‌ماه شرکت کند و در صورتی در هر درس، قبول شناخته می‌شود که نمره هر یک از آنها کمتر از نصاب قبولی نباشد.

تبصره- در شاخه کاردانش، چنانچه دانشآموزی پس از امتحان پایانی، در دو بخش نظری و عملی استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) یا یکی از بخش‌های آن نصاب قبولی را کسب نکند، لازم است در امتحان مجدد بخش یا بخش‌هایی که نمره قبولی کسب نکرده است، در شهریور و دی‌ماه، شرکت کند و در صورتی در آن استاندارد قبول شناخته می‌شود و گواهی‌نامه استاندارد مهارت، برای او صادر می‌شود که نمره هر دو بخش استاندارد مهارت، کمتر از نصاب تعیین شده نباشد.

شرایط قبولی در درس‌های امتحانات نهایی پایه دوازدهم:

ماده ۷۱- در امتحانات نهایی، دانشآموزی در هر یک از درس‌ها، قبول شناخته می‌شود که:

الف) نمره امتحان نهایی وی در هر درس بدون ضریب، کمتر از ۷ نباشد.

ب) نمره سالانه یا نمره دوره تابستانی وی در هر درس، کمتر از نصاب قبولی (مندرج در ماده ۴۸) نباشد.

تبصره ۱- در دروس غیرحضوری، کسب نمره نصاب قبولی (مندرج در ماده ۴۸) در امتحانات نهایی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۲- آن دسته از درس‌های فنی و حرفه‌ای که نصاب قبولی آنها ۱۲ است، از شمول مفاد بند الف مستثنی بوده و دانشآموزان باید در امتحانات نهایی، نصاب قبولی را کسب کنند.

تبصره ۳- شرایط قبولی دانشآموزان در درس‌های پایه دوازدهم مدارس استعدادهای درخشان، تابع ضوابط مندرج در این آینین نامه خواهد بود.

شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCE.IR

ماده ۷۲- در پایان دوره دوم متوسطه برای هر یک از فارغ‌التحصیلان براساس نمرات درس‌هایی که امتحان نهایی داده‌اند، معدل کتبی نهایی محاسبه و در مدارک تحصیلی آنان ثبت می‌شود. برای محاسبه معدل کتبی نهایی تعداد واحدهایی هر یک از درس‌های نهایی در نمره پذیرفته شده امتحان نهایی درس مربوط، ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌های بدست آمده بر تعداد کل واحدهای درس‌های نهایی تقسیم می‌شود.

وضعیت غایبین در امتحانات:

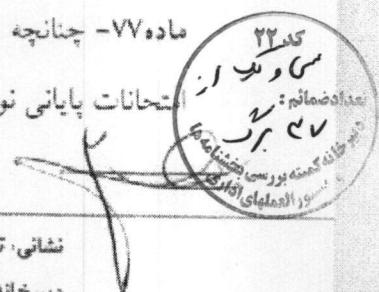
ماده ۷۳- چنانچه دانش‌آموزی در هر نوبت از امتحانات پایانی، غیبت غیرموجه داشته باشد، نمره امتحان پایانی او در آن نوبت در آن درس صفر محسوب می‌شود و در چنین مواردی کلمه غایب(غ) به جای نمره پایانی آن نوبت برای درس‌های مورد نظر قید می‌شود، لیکن در محاسبات، کلمه غایب به منزله صفر خواهد بود و چنانچه دانش‌آموز مشمول این ماده دارای نمرات کلاسی (ارزشیابی مستمر) باشد، نمره وی در درس یا درس‌های مذکور با احتساب این نمرات برای آن نوبت، منظور خواهد شد.

ماده ۷۴- اگر دانش‌آموزی در امتحان پایانی نوبت اول در یک یا چند ماده درسی غیبت موجه داشته باشد، نمرات امتحان پایانی نوبت دوم وی به جای نمرات پایانی نوبت اول درس‌های مربوط نیز منظور می‌شود.
تبصره- در شاخه فنی و حرفه‌ای برای دروس شایستگی‌های فنی و غیر فنی، دانش‌آموز موظف خواهد بود، قبل از امتحانات پایانی نوبت دوم، در آزمون مبحث مورد نظر که به عهده معلم مربوط خواهد بود، شرکت کند.

ماده ۷۵- اگر دانش‌آموزی در امتحانات نوبت دوم یا هر دو نوبت برخی از درس‌های پایه دهم یا یازدهم غیبت موجه داشته باشد، نمرات شهریورماه وی به جای نمره سالانه آن درس یا درس‌ها منظور می‌شود.

ماده ۷۶- اگر دانش‌آموزی در امتحانات نوبت دوم با هر دو نوبت برخی از درس‌هایی که در پایه دوازدهم انتخاب نموده است، غیبت موجه داشته باشد، به جای نمره پایانی نوبت دوم یا نوبت‌های اول و دوم کلمه غایب موجه درج می‌شود. این قبیل دانش‌آموزان باید درس‌های باقیمانده را در دوره تابستانی (شهریورماه) و دی‌ماه برابر ضوابط، مجددًا انتخاب کنند.

ماده ۷۷- چنانچه دانش‌آموز پایه دهم، یازدهم یا دوازدهم در فاصله زمانی بعد از ثبت‌نام و قبل از شرکت در امتحانات پایانی نوبت اول ترک تحصیل کند (هرچند نمره ارزشیابی مستمر داشته باشد) برای وی کارنامه با ذکر

شورای عالی آموزش و پرورش

WWW.SCC.IR

مراتب ترک تحصیلی صادر می شود و آن سال جزو سنت تحصیل وی محاسبه نمی شود و می تواند در سال تحصیلی بعد با رعایت سایر شرایط در پایه تحصیلی مذکور ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۱- دانش آموزان پایه دهم که بعد از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می کنند، می توانند در سال تحصیلی بعد با رعایت سایر شرایط، در پایه تحصیلی مذکور ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهند. ترک تحصیل این قبیل افراد جزو سنت تحصیلی منظور نمی شود.

تبصره ۲- برای دانش آموزان پایه یازدهم که بعد از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می کنند، در تمام درس های نوبت دوم غایب غیر موجه منظور و اعلام نتیجه شده و کارنامه صادر می شود و مراتب ترک تحصیل در سوابق تحصیلی آنها قید و آن سال جزو سنت تحصیل آنها منظور می شود و می توانند در سال تحصیلی بعد با رعایت دروس پیش نیاز و سایر شرایط در پایه تحصیلی دوازدهم ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۳- برای دانش آموزان پایه دوازدهم که بعد از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می کنند، در همه درس های نوبت دوم غایب غیر موجه منظور و اعلام نتیجه شده و کارنامه صادر می شود و مراتب ترک تحصیل در سوابق تحصیلی آنها قید و آن سال جزو سنت تحصیل آنها منظور می شود. این دانش آموزان با رعایت سایر شرایط می توانند به یکی از دو روش زیر ادامه تحصیل دهند:

الف- از سال تحصیلی بعد در یکی از مدارس بزرگ سالان یا آموزش از راه دور با رعایت ضوابط و مقررات ادامه تحصیل دهند.

ب- در نوبت امتحانی شهریور و دی ماه همان سال با رعایت ضوابط و مقررات در امتحان دروس مربوط شرکت کنند و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۴- دانش آموزان واجد شرایط تحصیل مدارس استعدادهای درخشنان، که در سایر مدارس (داخل و خارج) مشغول به تحصیل می شوند، حداقل پس از یک سال، با رعایت شرایط و ضوابط ادامه تحصیل در این مدارس، با موافقت شورای مدرسه، مجاز به ثبت نام مجدد و ادامه تحصیل در این مدارس خواهند بود.

ماده ۷۸- اگر دانش آموزی در امتحانات نوبت دوم و شهریور ماه در همه درس ها، غایبت موجه داشته باشد، واحد های وی در آن سال حذف و برای او وقفه تحصیلی محسوب می شود. در این صورت ضروری است توضیحات لازم در کارنامه و سایر مدارک تحصیلی دانش آموز قید شود.

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

ماده ۷۹- اگر دانشآموزی در امتحانات نوبت دوم و شهریورماه در درس‌های غیرنهایی با عذر موجه غایب باشد، در صورت درخواست ولی دانشآموز، مدیر مدرسه مجاز است حداقل تا دو هفته پس از آخرين امتحان از درس با درس‌های مربوط با رعایت ضوابط امتحان به عمل آورد.
تبصره- در درس‌هایی که امتحان آنها به صورت هماهنگ برگزار می‌شود، سؤال دانشآموزان مشمول این ماده، به صورت هماهنگ خواهد بود.

ماده ۸۰- اگر دانشآموزی در سال تحصیلی به دلیل غیبت موجه نمره ارزشیابی مستمر نداشته باشد، نمره ارزشیابی پایانی وی (به استثنای درس‌های موضوع تبصره ماده ۴۵) در آن نوبت جایگزین نمره ارزشیابی مستمر می‌شود و این نمره توسط معلم مربوط در برگ ریزنمرات ثبت می‌شود.

ماده ۸۱- برای غیبت غیرموجه در امتحانات نهایی نمره صفر منظور خواهد شد و چنانچه دانشآموزی در امتحانات نهایی غیبت موجه داشته باشد آن درس از درس‌های وی حذف می‌شود و باید با رعایت سایر شرایط مجددآ آن درس یا درس‌ها را انتخاب کند و به صورت نهایی امتحان دهد.

تبصره- تشخیص غیبت موجه براساس دلایل و مدارک ارائه شده از طرف دانشآموز در امتحانات داخلی، با شورای مدرسه و در امتحانات هماهنگ با کمیسیون خاص اداره آموزش و پژوهش مربوط و در امتحانات نهایی با رئیس حوزه اجرا، پس از هماهنگی با مدیر مدرسه خواهد بود.

شرایط فارغ التحصیلی:

ماده ۸۲- دانشآموزی فارغ التحصیل شناخته می‌شود که در همه واحدهای درسی دوره دوم متوسطه رشته مربوط، قبول شده باشد و معدل کل وی کمتر از ۱۰ نباشد.

تبصره ۱- چنانچه آخرین نمره درس (سالانه، تابستانی یا غیرحضوری) دانشآموزی، از مجموع درس‌های دوره دوم متوسطه، حداقل در چهار عنوان درسی (دو عنوان نهایی و دو عنوان غیرنهایی)، ۷ و بیشتر و معدل کل وی نیز حداقل ۱۰ باشد، فارغ التحصیل شناخته می‌شود. آن دسته از درس‌های شاخه فنی و حرفه‌ای که نصاب قبولی آنها ۱۲ است و همچنین استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) و کارورزی در شاخه کارداش، مشمول این تبصره نمی‌شوند.

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sce.ir

تبصره ۲- استفاده نکردن از شرایط تبصره ۱ این ماده در نوبت امتحانی خردادماه، با درخواست کتبی ولی دانشآموز بلامانع است، در این صورت اگر دانشآموزی در نوبت امتحانی شهریورماه شرکت کند و نمره مأموره وی در درس‌های مربوط، کمتر از نمره امتحانی خردادماه شود، نمره خردادماه وی در کارنامه درج می‌شود.

ماده ۸۳- برای محاسبه معدل کل، نمرات هر دانشآموز در پایان دوره دوم متوسطه، تعداد واحدهای هر درس در نمره پذیرفته شده آن درس (سالانه، شهریورماه یا دی‌ماه) ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضربهای بدست آمده، بر مجموع واحدهای این درس‌ها تقسیم می‌شود.

تبصره - چنانچه واحدهای درسی گذرانده شده دانشآموز، بیشتر از حد مجاز واحدهای رشته مربوط باشد، نمره درس‌های مازاد در کارنامه و سوابق تحصیلی دانشآموز ثبت می‌شود، لیکن در محاسبه معدل کل وی منظور نمی‌شود.

ماده ۸۴- اعطای گواهی‌نامه پایان تحصیلات دوره دوم متوسطه (دیپلم) به دانشآموز، مشروط به گذراندن همه واحدهای درسی دوره دوم متوسطه در رشته مربوط و رعایت سایر ضوابط است.

تبصره - نمونه گواهی‌نامه پایان تحصیلات دوره دوم متوسطه در مرکز سنجش آموزش و پژوهش طراحی و پس از تصویب شورای عالی آموزش و پژوهش، ابلاغ خواهد شد.

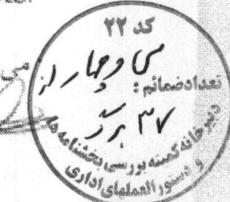
نحوه ارایه دروس انتخابی برای دانشآموزان انتقالی :

ماده ۸۵- دانشآموزی که قبل از برگزاری امتحانات نوبت اول به واحد آموزشی دیگری منتقل شود، باید درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید را انتخاب کرده و ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۱- دانشآموزی که پس از برگزاری امتحانات نوبت اول به مدرسه دیگری منتقل شود و درس انتخابی ارایه شده در مدرسه جدید همانم با درس انتخابی مدرسه قبلی دانشآموز باشد، در این صورت نام درس انتخابی و نمره مأموره نوبت اول وی، در کارنامه محفوظ می‌ماند و همانند سایر دانشآموزان ادامه تحصیل

۲۲۵

می‌دهد.

شورای عالی آموزش و پرورش

www.sce.ir

تبصره ۲- دانشآموزی که بعد از برگزاری امتحانات نوبت اول به مدرسه دیگری منتقل شود و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید غیرهمنام با درس انتخابی مدرسه قبلی دانشآموز باشد، درس انتخابی و نمره مأخوذه نوبت اول وی حذف و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید، جایگزین آن می‌شود، در این صورت نمره مأخوذه نوبت دوم، برای ارزشیابی مستمر و پایانی نوبت اول نیز منظور می‌شود.

ماده ۸۶- امتحان دانشآموزان دوره دوم متوسطه روزانه خارج از کشور، طبق مفاد این آیین‌نامه انجام می‌شود و امتحان دانشآموزان دوره دوم متوسطه بزرگسالان، آموزش از راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور بر اساس آیین‌نامه‌های مربوط خواهد بود.

تبصره ۱- دانشآموزان موضوع این ماده از انتخاب و گذراندن درس آمادگی دفاعی معاف هستند و لازم است معادل واحد این درس را از سایر دروس غیرنهایی رشته‌های دیگر انتخاب کرده و بگذرانند.

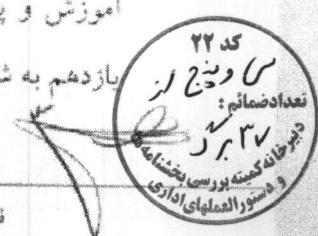
تبصره ۲- دانشآموزان دوره دوم متوسطه خارج از کشور که واجد شرایط تحصیل در دوره روزانه هستند، ولی مدرسه دوره دوم متوسطه در شهر محل سکونت آنان وجود ندارد، می‌توانند به صورت غیرحضوری ثبت‌نام کنند و ادامه تحصیل دهند. این قبیل دانشآموزان صرفاً در ارزشیابی پایانی نوبت دوم شرکت کرده و برای آن‌ها ارزشیابی‌های مستمر نوبت‌های اول و دوم و پایانی نوبت اول لحاظ نخواهد شد و معدل آن‌ها صرفاً بر اساس نمرات مأخوذه در ارزشیابی پایانی نوبت دوم محاسبه می‌شود.

تبصره ۳- دانشآموزان بزرگسال خارج از کشور می‌توانند از طریق پایگاه الکترونیکی مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور ثبت‌نام و برابر ضوابط در امتحانات شرکت کنند.

ماده ۸۷- امتحان دانشآموزان مدارس بزرگسالان و داوطلبان آزاد داخل کشور، بر اساس آیین‌نامه آموزشی دوره مربوط خواهد بود.

فصل ششم - تغییر شاخه یا رشته:

ماده ۸۸- دانشآموز پایه دهم، چنانچه متقاضی تغییر شاخه یا رشته باشد، با نظر کمی مشاور و تایید اداره آموزش و پرورش ناحیه/ منطقه یا شهرستان، بر اساس شیوه‌نامه مربوط و رعایت موارد زیر، می‌تواند در پایه بازدهم به شاخه یا رشته دلخواه هدایت شود.

شورای عالی آموزش پرورش

www.sce.ir

- ۱- دانشآموزی که متقاضی تغییر رشته به رشته‌های شاخه نظری است، باید در نوبت امتحانی پایه دهم خرداد یا شهریورماه، در آزمون دروس اختصاصی رشته جدید شرکت کند. چنانچه این دانشآموز از همه درس‌های مذکور نمره قبولی کسب کند، با تغییر رشته وی موافقت و نمرات دروس گذرانده از رشته قبلی با کد و عنوان یکسان در رشته جدید، از وی پذیرفته می‌شود.
- ۲- تغییر رشته دانشآموزان شاخه‌های نظری یا کارداش به رشته‌های شاخه فنی و حرفه‌ای یا تغییر رشته در همان شاخه، منوط به توفيق در امتحانات همه درس‌های اختصاصی پایه دهم رشته جدید در خرداد یا شهریورماه همان سال با در نظر گرفتن ظرفیت پذیرش در رشته‌هایی است که اسامی آن از سوی اداره آموزش و پرورش ناحیه / منطقه یا شهرستان اعلام می‌شود.
- ۳- تغییر رشته به رشته‌های مهارتی شاخه کارداش، مشروط به کسب نمره قبولی در دروس اختصاصی پایه دهم رشته جدید و گذراندن استانداردهای مهارت تا پایان پایه یازدهم است. در مواردی که دانشآموز بخواهد در مدارس کارداش نسبت به تحصیل دهد، موافقت اداره آموزش و پرورش ناحیه / منطقه یا شهرستان نیز الزامی است.
- ۴- زمان تغییر شاخه یا رشته در دوره روزانه حداقل تا پایان امتحانات شهریورماه پایه دهم است و دانشآموزان موظف‌اند حداقل تا دو هفته قبل از آغاز امتحانات خرداد یا شهریورماه، تقاضای کتبی خود را به مدیر مدرسه تحويل دهند تا نسبت به انجام مراحل تغییر رشته اقدام شود. دانشآموزان متقاضی تغییر رشته، می‌توانند حداقل در دو مرحله خرداد و شهریورماه، در درس‌های امتحان تغییر رشته پایه دهم شرکت کنند.
- ۵- شرکت دانشآموزان در امتحان درس‌های تغییر رشته همراه با امتحان درس‌های پایه دهم رشته اولیه آنان بالامانع است. نمره درس‌های امتحان تغییر رشته همانند درس‌های غیرحضوری محاسبه می‌شود و چنانچه دانشآموزی در امتحان تمامی درس‌های تغییر رشته نمره قبولی کسب کند و تغییر رشته دهد، نمرات درس‌های مذکور از وی پذیرفته می‌شود و صرفاً در معدل کل دانشآموز در رشته جدید منظور خواهد شد.
- ۶- هرینه امتحان درس‌های تغییر رشته معادل، با تعریف امتحانات داولطلبان آزاد، از دانشآموز دریافت می‌شود.

شورای عالی آموزش و پژوهش

www.sco.ir

۷- درس‌های گذرانده شده دانش‌آموزی که با تقاضای تغییر شاخه یا رشته وی موافق نمی‌شود با درس‌های رشته جدید مطابقت داده شده و پذیرفته می‌شود و دانش‌آموز موظف است سایر درس‌های عمومی و اختصاصی پایه دهم رشته جدید را که نگذرانده است، با رعایت سایر خواص انتخاب کند و بگذراند.

تبصره ۱- درس‌هایی که از نظر محبت‌ها با درس‌های رشته جدید تطبیق دارد، بر اساس جدولی که از سوی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی تهیه و ابلاغ می‌شود، به جای درس‌های رشته جدید پذیرفته می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه دانش‌آموزان پایه دهم هریک از شاخه‌های دوره دوم متوسطه، بخواهند پایه دهم را در یکی دیگر از شاخه‌های دوره دوم متوسطه تکرار کنند، مشروط بر آن که خواص این شاخه را در پایه نهم کسب کرده باشند، می‌توانند در مدارس روزانه در پایه دهم در شاخه جدید ثبت‌نام کرده و با رعایت سایر شرایط ادامه تحصیل دهند. در این صورت همه دروس گذرانده پایه دهم در شاخه قبلی حذف و آن سال تحصیلی به سقف سال‌های تحصیل آنان، با رعایت سقف سنتی مقررات نظام وظیفه، افزوده می‌شود.

تبصره ۳- در موارد خاص، تغییر رشته درون شاخه‌ای در پایه یازدهم انجام خواهد شد.

موضوع: آیین‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه در نهضت و سی و دومین (۹۳۲) جلسه شورای عالی آموزش و پژوهش، تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۷ به تصویب رسید.

علی اصغر فانی
رئیس جلسه

مهدی نوید
دیر شورا

آیین‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه، مورد تایید است.

حسن روحانی
رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پژوهش

